Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

5. září 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Směrnice 2002/22/ES – Univerzální služba a práva uživatelů týkající se sítí a služeb elektronických komunikací – Článek 26 odst. 5 – Jednotné evropské číslo tísňového volání – Poskytování informací o místě, kde se nachází volající“

Ve věci C-417/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Vilniaus apygardos administracinis teismas (krajský správní soud ve Vilniusu, Litva) ze dne 21. června 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 26. června 2018, v řízení

AW,

BV,

CU,

DT

proti

Lietuvos valstybė, zastoupený Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, Bendrasis pagalbos centras a Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení M. Vilaras (zpravodaj), předseda senátu, K. Jürimäe, D. Šváby, S. Rodin a N. Piçarra, soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, vedoucí oddělení,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 2. května 2019,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za AW, BV, CU a DT L. Šaltinytė, ve spolupráci s L. Žalnieriūnasem, advokatas,

– za litevskou vládu R. Dzikovičem a K. Dieninisem, jakož i R. Krasuckaitė, jako zmocněnci,

– za Evropskou komisi G. Braunem a S. L. Kalėdou, jakož i L. Nicolae a A. Steiblytė, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: litevština.

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 26 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES ze dne 7. března 2002 o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o univerzální službě) (Úř. věst. 2002, L 108, s. 51; Zvl. vyd. 13/29, s. 367), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/136/ES ze dne 25. listopadu 2009 (Úř. věst. 2009, L 337, s. 11) (dále jen „směrnice 2002/22“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi AW, BV, CU a DT (dále jen „AW a další“) a Lietuvos valstybė (litevský stát), zastoupeným Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (regulační úřad pro komunikace Litevské republiky), Bendrasis pagalbos centras (společné centrum tísňových služeb) a Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (ministerstvo vnitra Litevské republiky), ve věci žaloby AW a dalších na náhradu újmy.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2002/22

3 Bod 36 odůvodnění směrnice 2002/22 uvádí:

„Je důležité, aby uživatelé mohli volat na jednotné evropské číslo tísňového volání ‚112‘ a jakákoli jiná národní telefonní čísla tísňového volání bezplatně z libovolného telefonního přístroje, včetně veřejných telefonních automatů, bez použití jakýchkoli platebních prostředků. […] Informace o místě volajícího poskytnuté tísňovým službám zlepší úroveň ochrany a bezpečnost uživatelů služeb čísla ‚112‘ a napomohou tísňovým službám v technicky proveditelné míře při plnění jejich povinností za předpokladu, že bude zaručeno předání volání a s ním spojených údajů dotyčným tísňovým službám. […]“

4 Článek 26 této směrnice stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby všichni koncoví uživatelé služeb uvedených v odstavci 2, včetně uživatelů veřejných telefonních automatů, mohli bezplatně a bez nutnosti použít jakékoli platební prostředky volat služby tísňového volání s použitím jednotného evropského čísla tísňového volání 112, jakož i jakákoli národní čísla tísňového volání určená členskými státy.

2. Členské státy v rámci konzultace s vnitrostátními regulačními orgány, poskytovateli služeb tísňového volání a ostatními poskytovateli zajistí, aby podniky poskytující koncovým uživatelům službu elektronických komunikací pro uskutečňování vnitrostátních volání prostřednictvím jednoho nebo několika čísel v národním číslovacím plánu poskytovaly přístup k tísňovým službám.

3. Členské státy zajistí, aby volání na jednotné evropské číslo tísňového volání 112 byla přiměřeně zodpovězena a vyřízena způsobem nejlépe odpovídajícím vnitrostátní organizaci záchranných systémů. Tato volání budou přijímána a vyřizována alespoň tak rychle a účinně jako volání na národní číslo či čísla služeb tísňového volání, pokud se tato čísla stále používají.

[…]

5. Členské státy zajistí, aby dotčené podniky bezplatně zpřístupnily orgánu vyřizujícímu tísňová volání informace o tom, kde se volající nachází, a to jakmile je tomuto orgánu tísňové volání přepojeno. To platí i pro všechna volání na jednotné evropské číslo tísňového volání 112. Členské státy mohou tuto povinnost rozšířit rovněž na další národní čísla tísňového volání. Příslušné regulační orgány stanoví kritéria přesnosti a spolehlivosti poskytovaných informací o tom, kde se volající nachází.

[…]“

Směrnice 2009/136

5 Bod 39 odůvodnění směrnice 2009/136 uvádí:

„Koncoví uživatelé by měli mít možnost uskutečňovat tísňová volání a mít přístup k službám tísňového volání v rámci každé telefonní služby, která umožňuje uskutečňovat hlasové volání prostřednictvím jednoho nebo více čísel národního číslovacího plánu. […] Pro zvýšení ochrany občanů by měla být posílena povinnost poskytovat informace o tom, kde se volající nachází. Především by podniky měly službám tísňového volání poskytovat informace o tom, kde se volající nachází, a to okamžitě po přepojení tohoto volání příslušné službě a bez ohledu na použitou technologii. […]“

Litevské právo

Zákon Litevské republiky č. IX-2135 o elektronických komunikacích

6 Článek 34 odst. 10 Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas č. IX-2135 (zákon Litevské republiky č. IX-2135 o elektronických komunikacích) ze dne 15. dubna 2004 (Žin., 2004, č. 69-2382), ve znění použitelném na skutkový stav v původním řízení, stanovil:

„Všichni poskytovatelé veřejně přístupných komunikačních sítí a služeb elektronických komunikací jsou povinni postupem a v souladu s podmínkami stanovenými regulačním úřadem pro komunikace bezplatně zajišťovat svým předplatitelům nebo uživatelům veřejných služeb elektronických komunikací, včetně uživatelů veřejných telefonních automatů a předplatitelům či uživatelům se zdravotním postižením, přístup k tísňovým službám zavedeným orgány veřejné správy.“

7 Článek 68 odst. 2 tohoto zákona zněl takto:

„Poskytovatelé veřejně přístupných komunikačních sítí a služeb elektronických komunikací bezplatně a bez souhlasu předplatitele nebo skutečného uživatele služeb elektronických komunikací předávají společnému centru tísňových služeb informace o místě, odkud je tísňové volání uskutečněno (včetně provozních údajů). Informace o místě, kde se volající nachází, musí být u každého tísňového volání společnému centru tísňových služeb bezplatně předány, jakmile centrum toto volání přijme. Společné centrum tísňových služeb předkládá regulačnímu úřadu pro komunikace návrhy týkající se kritérií pro přesnost a spolehlivost informací o místě, kde se volající nachází. S ohledem na návrhy společného centra tísňových služeb regulační úřad pro komunikace stanoví kritéria pro přesnost a spolehlivost informací o místě, kde se volající nachází. Náklady spojené s pořízením, instalací (úpravou), aktualizací a podporou hardwaru (a souvisejícího softwaru), které nejsou nezbytné pro zajištění hospodářské činnosti poskytovatele, ale jsou nutné pro předávání informací o místě, kde se volající nachází (včetně údajů o provozu), společnému centru tísňových služeb, musí být poskytovatelům veřejně přístupných komunikačních sítí a služeb elektronických komunikací uhrazeny ze státního rozpočtu postupem, který stanoví vláda. Ostatní ustanovení tohoto odstavce se provádějí za podmínek stanovených v čl. 34 odst. 10 tohoto zákona.“

Pravidla pro přístup k tísňovým službám

8 Vyhláškou č. 1V-1087 ze dne 7. listopadu 2011 ředitel regulačního úřadu pro komunikace stanovil pravidla pro přístup předplatitelů nebo uživatelů k tísňovým službám zajišťovaným orgány veřejné správy (dále jen „pravidla pro přístup k tísňovým službám“).

9 Bod 4.5.4.1 těchto pravidel stanoví, že poskytovatelé mobilní sítě předávají informace o místě, kde se volající nachází, s přesností na rozsah pokrytí základnové stanice (sektoru) (identifikační označení buňky). V tomto ohledu předkládající soud zdůrazňuje, že uvedená pravidla nespecifikují minimální přesnost, s níž musí základnové stanice předat informaci o daném místě, ani hustotu rozložení základnových stanic.

10 Podle bodu 4.5.4.2 pravidel pro přístup k tísňovým službám musí být 95 % všech informací o místě, kde se volající nachází, předáno do 20 sekund od okamžiku připojení k serveru společného centra tísňových služeb nebo od okamžiku, kdy společné centrum tísňových služeb odešle požadavek poskytovateli sítě nebo služeb mobilních komunikací.

11 Bod 4.5.4.3 pravidel pro přístup k tísňovým službám stanoví, že systém předávání informací o místě, kde se volající nachází, který provozují poskytovatelé mobilní sítě, musí být plně duplikován a musí být dostupný po dobu odpovídající nejméně 97 % roku.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

12 AW a další jsou příbuznými ES, mladé sedmnáctileté dívky, která se stala obětí trestného činu. Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že dne 21. září 2013 kolem 6 hodin ráno byla ES na předměstí Panevėžys (Litva) unesena, znásilněna a upálena zaživa v kufru automobilu. V době, kdy byla uvězněna v kufru, asi desetkrát mobilním telefonem zavolala o pomoc do litevského centra tísňového volání na jednotné evropské číslo tísňového volání „112“ (dále jen „číslo 112“). Zařízení centra tísňového volání však nezobrazovalo číslo použitého mobilního telefonu, což znamenalo, že zaměstnanci centra nebyli schopni určit místo, kde se ES nacházela. Nebylo možné určit, zda byl mobilní telefon, který ES použila, vybaven SIM kartou ani proč se její číslo v centru tísňového volání nezobrazilo.

13 AW a další podali k předkládajícímu soudu žalobu, kterou se na litevském státu domáhali náhrady nemajetkové újmy, kterou utrpěla ES a oni samotní jakožto její blízcí. Na podporu své žaloby tvrdí, že Litevská republika v praxi nezajistila správné provedení čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22. V důsledku toho podle nich nebylo možné policejním jednotkám v terénu předat informace o místě, kde se ES nacházela, což jim zabránilo přijít jí na pomoc.

14 Předkládající soud si klade otázku, zda zaprvé čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22 ukládá povinnost předat informace o místě, kde se volající nachází, jsou-li hovory uskutečňovány ze zařízení bez SIM karet, a zadruhé zda v takovém případě, jako je případ v původním řízení, kdy právní úprava členského státu umožňuje jednotlivcům volat na číslo 112 z mobilního telefonu bez SIM karty, musí být definovány informace o místě, kde se volající nachází, v souladu s čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22.

15 Pokud by platilo, že v případě volání na číslo 112 z mobilního telefonu bez SIM karty jsou členské státy povinny zajistit, aby bylo zjištěno místo, kde se volající nachází, předkládající soud si rovněž přeje vědět, zda použitelná litevská právní úprava umožňuje určit místo, kde se volající nachází, s dostatečnou přesností s ohledem na povinnosti vyplývající z čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22.

16 Předkládající soud konečně uvádí, že pokud se ukáže, že příslušné orgány členských států musí zajistit, aby bylo určeno místo, kde se nachází osoba volající na číslo 112, i v případě, kdy tato osoba volá z mobilního telefonu bez SIM karty, bude tento soud muset rozhodnout, zda musí existovat přímá

příčinná souvislost mezi porušením této povinnosti dotyčným členským státem a újmou, kterou jednotlivci utrpěli, nebo postačí nepřímá příčinná souvislost, přičemž podle ustanovení vnitrostátního práva nebo vnitrostátní judikatury taková příčinná souvislost stačí ke splnění jedné z podmínek odpovědnosti dotyčného členského státu.

17 Za těchto okolností se Vilniaus apygardos administracinis teismas (krajský správní soud ve Vilniusu, Litva) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Ukládá čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22 […] povinnost předat informace o místě, kde se nachází volající, jsou-li hovory uskutečňovány z mobilních zařízení bez SIM karet?

2) Jestliže právní úprava členského státu umožňuje jednotlivcům volat na číslo [112] bez SIM karty, znamená tato skutečnost, že podle čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22 […] musí být zjištěny informace o místě, kde se volající nachází?

3) Je vnitrostátní právní úprava stanovená v bodě 4.5.4 pravidel pro přístup [k tísňovým službám], která mimo jiné stanoví, že poskytovatelé veřejných mobilních sítí jsou povinni poskytnout informace o místě s přesností na rozsah pokrytí (sektorové) základnové stanice ([…] *Cell-ID*), nespecifikuje však minimální přesnost (z hlediska vzdálenosti), s níž musí základnové stanice zjistit místo, kde se volající nachází, nebo hustotu (z hlediska vzdálenosti), s níž musí být základnové stanice rozmístěny, slučitelná s čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22 […], který stanoví, že příslušné regulační orgány jsou povinny stanovit kritéria přesnosti a spolehlivosti poskytovaných informací o tom, kde se volající nachází?

4) Bude-li první nebo druhá otázka zodpovězena tak, že členský stát je povinen zajistit, aby bylo zjištěno místo podle čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22 […], nebo bude-li třetí otázka zodpovězena tak, že vnitrostátní právní úprava není slučitelná s čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22 […], který stanoví, že příslušné regulační orgány jsou povinny stanovit kritéria přesnosti a spolehlivosti poskytovaných informací o místě, kde se nachází volající, je vnitrostátní soud při rozhodování o otázce odškodnění povinen prokázat přímou příčinnou souvislost mezi porušením unijního práva a újmou, kterou jednotlivci utrpěli, nebo postačí prokázat nepřímou příčinnou souvislost mezi porušením unijního práva a jejich újmou, jestliže podle ustanovení vnitrostátního práva nebo vnitrostátní judikatury postačuje k založení odpovědnosti nepřímá příčinná souvislost?“

K předběžným otázkám

K první a druhé otázce

18 Podstatou první a druhé otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22 musí být vykládán v tom smyslu, že členským státům ukládá povinnost zajistit, aby dotčené podniky bezplatně zpřístupnily orgánu vyřizujícímu tísňová volání na číslo 112 informace o tom, kde se volající nachází, a to jakmile je tomuto orgánu tísňové volání přepojeno, i v případě volání z mobilního telefonu bez SIM kary.

19 Úvodem je třeba uvést, že litevská vláda ve svém písemném vyjádření předloženém Soudnímu dvoru tvrdí, že taková situace nespadá do působnosti čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22, nýbrž se řídí vnitrostátním právem každého členského státu, v daném případě litevským právem.

20 V tomto ohledu stačí uvést, že předmětem první a druhé otázky je právě použitelnost čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22 v takové situaci, jako je situace, která je základem sporu v původním řízení. Svými otázkami tedy předkládající soud nežádá Soudní dvůr o výklad litevského práva, nýbrž o výklad unijního práva, zejména pak směrnice 2002/22.

21 Pokud jde o odpověď na tytéž otázky, ze samotného znění čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22 vyplývá, že povinnost zpřístupnit informace o místě, kde se volající nachází, se vztahuje na „všechna volání na jednotné evropské číslo tísňového volání“.

22 Je rovněž třeba připomenout, že Soudní dvůr již rozhodl, že z čl. 26 odst. 3 směrnice 2002/22 v jeho původním znění, které odpovídá odstavci 5 téhož článku v současném znění této směrnice, vyplývalo, že toto ustanovení ukládá členským státům, pokud je to technicky proveditelné, povinnost dosáhnout výsledku, který se neomezuje pouze na přijetí vhodného regulačního rámce, ale vyžaduje, aby informace o místě všech osob volajících na číslo 112 byly skutečně předány službám tísňového volání (rozsudek ze dne 11. září 2008, Komise v. Litva, C-274/07, EU:C:2008:497, bod 40).

23 Nelze tudíž připustit, aby volání na číslo 112 z mobilního telefonu bez SIM karty byla vyloučena z působnosti tohoto ustanovení.

24 V důsledku toho je třeba na první a druhou otázku odpovědět tak, že čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22 musí být vykládán v tom smyslu, že ukládá členským státům, pokud je to technicky proveditelné, povinnost zajistit, aby dotčené podniky bezplatně zpřístupnily orgánu vyřizujícímu tísňová volání na číslo 112 informace o tom, kde se volající nachází, a to jakmile je tomuto orgánu tísňové volání přepojeno, i v případě volání z mobilního telefonu bez SIM karty.

Ke třetí otázce

25 Ve třetí otázce předkládající soud v podstatě žádá Soudní dvůr, aby rozhodl, zda je vnitrostátní právní úprava, která definovala kritéria týkající se přesnosti a spolehlivosti informací o místě, kde se volající na číslo 112 nachází, slučitelná s čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22.

26 Předkládající soud má konkrétně pochybnosti, jak vyplývá z bodu 9 tohoto rozsudku, zda členský stát může pouze stanovit, že informace o místě, kde se volající na číslo 112 nachází, musí být poskytnuty s přesností na rozsah pokrytí základnové stanice. Od provozovatelů by totiž mohlo být požadováno, aby předávané informace se stanovenou minimální přesností udávaly vzdálenost volajícího od základnové stanice, prostřednictvím které byl hovor spojen. Předkládající soud navíc zdůrazňuje, že použitelná litevská právní úprava nestanoví hustotu, s níž musí být základnové stanice rozmístěny, ani maximální přípustnou vzdálenost mezi nimi.

27 V tomto ohledu je třeba na úvod zdůraznit, že v souladu s judikaturou Soudního dvora je věcí příslušného vnitrostátního soudu posoudit, zda je vnitrostátní právní úprava v souladu s unijním právem, neboť Soudní dvůr, kterému byla předložena žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, je příslušný pouze k tomu, aby poskytl tomuto soudu veškeré informace k výkladu v rámci unijního práva, které mohou tomuto soudu umožnit posoudit tento soulad (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. července 2014, Ålands Vindkraft, C-573/12, EU:C:2014:2037, bod 126).

28 Za těchto podmínek je třeba třetí otázku přeformulovat a mít za to, že podstatou této otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22 musí být vykládán v tom smyslu, že členským státům přiznává prostor pro uvážení při vymezování kritérií týkajících se přesnosti a spolehlivosti informací o místě, kde se volající na číslo 112 nachází, který jim umožňuje tato kritéria omezit na určení základnové stanice, jež hovor spojila.

29 Jak litevská vláda a Evropská komise zdůraznily ve svých vyjádřeních předložených Soudnímu dvoru, ze znění čl. 26 odst. 5 poslední věty směrnice 2002/22 vyplývá, že členské státy mají určitý prostor pro uvážení při vymezování kritérií týkajících se přesnosti a spolehlivosti informací o místě, kde se volající na číslo 112 nachází, které musí příslušné podniky bezplatně zpřístupnit orgánu vyřizujícímu tísňová volání v souladu s první větou téhož odstavce.

30 Je však třeba uvést, že z bodu 36 odůvodnění směrnice 2002/22 a z bodu 39 odůvodnění směrnice 2009/136 vyplývá, že účelem povinného předávání informací o místě, kde se volající nachází, je zlepšení úrovně ochrany a bezpečnosti uživatelů služeb čísla 112 a pomoc tísňovým službám při plnění jejich povinností.

31 Kritéria týkající se přesnosti a spolehlivosti informací o místě, kde se volající nachází, tak musí v každém případě v mezích technické proveditelnosti zajistit natolik spolehlivé a přesné určení místa, kde se volající nachází, jak je to nezbytné k tomu, aby mu mohly tísňové služby užitečně přijít na pomoc.

32 Meze prostoru pro uvážení, který mají členské státy při vymezování těchto kritérií, jsou tedy dány nutností zajistit užitečnost předávaných informací, aby mohlo dojít ke skutečnému určení místa, kde se volající nachází, a tudíž k zásahu tísňových služeb.

33 Vzhledem k tomu, že takové posouzení má vysoce technickou povahu a je úzce spjato se zvláštnostmi litevské telekomunikační mobilní sítě, přísluší provést toto posouzení předkládajícímu soudu.

34 Na třetí otázku je tedy třeba odpovědět tak, že čl. 26 odst. 5 směrnice 2002/22 musí být vykládán v tom smyslu, že ponechává členským státům prostor pro uvážení při vymezování kritérií týkajících se přesnosti a spolehlivosti informací o místě, kde se volající na číslo 112 nachází, přičemž je však třeba upřesnit, že kritéria, která členské státy vymezí, musí v mezích technické proveditelnosti zajistit natolik spolehlivé a přesné určení místa, kde se volající nachází, jak je to nezbytné k tomu, aby mu mohly tísňové služby užitečně přijít na pomoc, což přísluší posoudit předkládajícímu soudu.

Ke čtvrté otázce

35 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda unijní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že pokud je v souladu s vnitrostátním právem členského státu existence nepřímé příčinné souvislosti mezi protiprávním jednáním vnitrostátních orgánů a újmou, kterou utrpěl jednotlivec, považována za dostatečnou pro vznik odpovědnosti státu, musí být taková nepřímá příčinná souvislost mezi porušením unijního práva přičitatelným tomuto členskému státu a škodou utrpěnou jednotlivcem rovněž považována za dostatečnou pro vznik odpovědnosti uvedeného členského státu za toto porušení unijního práva.

36 Ve svém vyjádření předloženém Soudnímu dvoru litevská vláda zpochybnila, že by ke vzniku odpovědnosti litevského státu v souladu s vnitrostátním právem postačovala nepřímá příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním a vzniklou škodou. Podle litevské vlády z použitelných litevských ustanovení vyplývá, že k tomu, aby vznikla odpovědnost státu, musí existovat přímá příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním vnitrostátních orgánů a porušením práva jednotlivce, který utrpěl újmu.

37 V této souvislosti stačí uvést, že Soudnímu dvoru nepřísluší, aby se v rámci systému soudní spolupráce zavedeného článkem 267 SFEU vyjadřoval k výkladu vnitrostátních ustanovení ani aby posuzoval či ověřoval, zda jejich výklad, který podává předkládající soud, je správný (rozsudek ze dne 26. března 2015, Macikowski, C-499/13, EU:C:2015:201, bod 51 a citovaná judikatura).

38 Pokud jde o odpověď na čtvrtou otázku, je třeba uvést, že jedna z nutných podmínek vzniku odpovědnosti členského státu za újmy způsobené jednotlivcům v důsledku porušení unijního práva, které mu lze přičíst, je zajisté existence přímé příčinné souvislosti mezi porušením tohoto práva a újmou, kterou tito jednotlivci utrpěli (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. října 2018, Kantarev, C-571/16, EU:C:2018:807, bod 94 a citovaná judikatura).

39 Z judikatury Soudního dvora však vyplývá, že v případě, kdy lze státu přičíst porušení unijního práva, musí stát poskytnout náhradu za důsledky způsobené újmy v souladu s vnitrostátními právními předpisy upravujícími odpovědnost, přičemž podmínky náhrady újmy stanovené vnitrostátními právními předpisy nesmějí být méně příznivé než podmínky platné pro podobné nároky vzniklé na základě vnitrostátního práva (zásada rovnocennosti) (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. října 2018, Kantarev, C-571/16, EU:C:2018:807, bod 123 a citovaná judikatura).

40 Z toho vyplývá, že pokud je v souladu s vnitrostátním právem členského státu, jak je vykládáno judikaturou jeho vnitrostátních soudů, existence nepřímé příčinné souvislosti mezi porušením vnitrostátního práva tímto členským státem a vzniklou újmou považována za dostatečnou pro vznik odpovědnosti daného státu, musí být na základě zásady rovnocennosti nepřímá příčinná souvislost mezi porušením unijního práva, které lze dotyčnému členskému státu přičíst, a škodou utrpěnou jednotlivci rovněž považována za dostatečnou pro vznik odpovědnosti uvedeného členského státu za toto porušení.

41 Na čtvrtou otázku je tudíž třeba odpovědět tak, že unijní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že pokud je v souladu s vnitrostátním právem členského státu existence nepřímé příčinné souvislosti mezi protiprávním jednáním vnitrostátních orgánů a újmou, kterou utrpěl jednotlivec, považována za dostatečnou pro vznik odpovědnosti státu, musí být taková nepřímá příčinná souvislost mezi porušením unijního práva přičitatelným tomuto členskému státu a škodou utrpěnou jednotlivcem rovněž považována za dostatečnou pro vznik odpovědnosti uvedeného členského státu za toto porušení unijního práva.

K nákladům řízení

42 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) **Článek 26 odst. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES ze dne 7. března 2002 o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o univerzální službě), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/136/ES ze dne 25. listopadu 2009, musí být vykládán v tom smyslu, že ukládá členským státům, pokud je to technicky proveditelné, povinnost zajistit, aby dotčené podniky bezplatně zpřístupnily orgánu vyřizujícímu tísňová volání na jednotné evropské číslo tísňového volání „112“ informace o tom, kde se volající nachází, a to jakmile je tomuto orgánu tísňové volání přepojeno, i v případě volání z mobilního telefonu bez SIM kary.**

2) **Článek 26 odst. 5 směrnice 2002/22, ve znění směrnice 2009/136, musí být vykládán v tom smyslu, že ponechává členským státům prostor pro uvážení při vymezování kritérií týkajících se přesnosti a spolehlivosti informací o místě, kde se volající na jednotné evropské číslo tísňového volání „112“ nachází, přičemž je však třeba upřesnit, že kritéria, která členské státy vymezí, musí v mezích technické proveditelnosti zajistit natolik spolehlivé a přesné určení místa, kde se volající nachází, jak je to nezbytné k tomu, aby mu mohly tísňové služby užitečně přijít na pomoc, což přísluší posoudit předkládajícímu soudu.**

3) **Unijní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že pokud je v souladu s vnitrostátním právem členského státu existence nepřímé příčinné souvislosti mezi protiprávním jednáním vnitrostátních orgánů a újmou, kterou utrpěl jednotlivec, považována za dostatečnou pro vznik odpovědnosti státu, musí být taková nepřímá příčinná souvislost mezi porušením**

unijního práva přičitatelným tomuto členskému státu a škodou utrpěnou jednotlivcem rovněž považována za dostatečnou pro vznik odpovědnosti uvedeného členského státu za toto porušení unijního práva.

Podpisy.